

sko ozemlje Venizelosa moč narašča od dne do dne, nasploh pa pada moč grškega kralja. Po poroki iz Aten je izročila Francija po svojem zastopniku kralju Konstantinu četverstranovno zahtevo, naj Grčija umakne vse svoje vojaštvo iz Tesalije (severne Grške) na Pelopones (južni del Grčije) ter da naj izroči četverstranovno vse vojno gradivo. Zahtevo je kralj Konstantin baje že sprejel.

Grey o mirovnih pogojih.

Angleški zunanji minister Grey je v ponedeljek, dne 23. oktobra, imel pred zastopniki inozemskih časnikov govor, v katerem se je dotaknil vprašanja o mirovnih pogojih. To vprašanje, tako je izjavil Grey, se ne da rešiti, če se vedno ne jemlje v poštev, kako je prišlo do vojne. Nikdar ni preveč spomniti se na to; zakaj to je v zvezi z mirovnimi pogoji. Nemčija sedaj govori o miru. Pa za kakšen mir gre? Nemčija hoče imeti zagotovilo, da ne bo nikdar več napadena. To bi smela ona zahtevati, če bi ona bila napadena. Ker pa ni Nemčija bila napadena, temveč je ona napadla Evropo, je stvar četverstranovnega, da dobi zagotovilo za bodoči mir. — Pravijo, da je začela Rusija kot prva mobilizirati. S tem opravičujejo v Nemčiji naziranje, češ, Nemčija se ni spustila v svetovno vojno, da bi napadla, a marveč, ta vojska ji je bila vsiljena. Rusija je odredila, o čemur se pritožuje Nemčija, mobilizacijo še le potem, ko je Nemčija odklonila konferenco in tudi še le potem, ko je bilo v Nemčiji objavljeno, da je Nemčija odredila mobilizacijo in ko se je to poročilo brzojavno naznanilo v Petrograd. Če stavi štiri veslele ponudbe, da naj o tem razsodi kako nepristransko sodišče, a ona država pa to ponudbo odkloni, ali so potem tiste štiri države, ki so ponudile razsodišče, zakrivile to svetovno vojno, ali jo je pa zakrivila tista država, ki je odklonila to ponudbo? Ruski car je predlagal, naj o sporu razsodi haško razsodišče. Nemčija je pa to odklonila, ali je potem izsilil vojsko tisti vladar, ki je stavil to ponudbo, ali pa tisti, ki jo je odklonil? Načrt Nemčije je bil, poraziti Francijo in Rusijo, Anglijo ločiti od drugih držav in jo strmoglaviti v nesrečo. Ne smemo nikoli pozabiti, da se nam je stavila ponudba, da bi Anglija ne posegla v vojno. Nemški poslanik nam je dal ponudbo, da naj Anglija ostane pod gotovimi pogoji nepristranska. Nemčija je torej zasledovala načrt, Anglije ne samo ločiti od drugih držav, ampak jo tudi spraviti v slab glas. Anglija bi si bila s tem nakopala zaničevanje člega sveta. K sreči se pa ta načrt Nemčije ni posrečil. Ponavljam besede našega ministrskega predsednika: „Borili se bomo tako dolgo, dokler ne bomo dosegli pravice do prostega razvoja pod enakimi pogoji in dokler se ne bode smatralo in napravilo vseh držav, bodisi velikih ali malih, kot eno samo družino izobraženega sveta.“

Državni zbor.

V ponedeljek, dne 23. oktobra, so se na Dunaju sestali načelniki državnozbornih klubov k posvetovanju, ali se naj skliče državni zbor ali ne. Posvetovanja so se udeležili tudi zastopniki gosposke zbornice. Kot zastopniki Hrvaško-slovenskega kluba so bili navzoči načelnik kluba dr. Korošec, dež. glavar dr. Susteršič in zbornični podpredsednik vitez Pogacnik. Predsednik državne zbornice dr. Sylvester se je v otvoritvenem govoru v toplih besedah spomnil umorjenega ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Izmed Slovencev sta govorila dr. Susteršič in dr. Korošec. Govorniki poslanske zbornice so se vsi izrekli načelno za sklicanje državnega zbora. Glede sklicanja delegacij pa vladajo še različna mnenja. Eni pravijo, da se naj skliče stare, drugi pa, da se izvolijo nove. Gosposka zbornica pa je v nasprotju s poslansko zbornico za sklicanje delegacij, ker ne veruje v mirno zborovanje državnega zbora. Vsekako pa bo odločil, ali se skliče državni zbor in delegacije, novi ministrski predsednik, ki bo baje dr. Körber, ki je že bil svoj čas ministrski predsednik.

Tedenske novice

Volitev v frančiškanskem redu. Dne 19. oktobra se je v Ljubljani v frančiškanskem samostanu pod predsedstvom generalnega vizitatorja p. Vendelina Vošnjaka vršila volitev novega predstojništva ljubljanske frančiškanske pokrajine. Izvoljeni so: o. Placid Fabiani za provinciala, o. Angelik Mlejnik za kustosa; defintoriji pa so: o. Hugolin Sattner, o. Severin Korošec (Maribor), o. Avgustin Čampa in o. Vincencij Kunstelj.

Na prižnici ga kap zadela. V kraju Oberalm na Solnograškem je šel tamošnji zelo priljubljeni župnik Franc Hauser na prižnico pridigovati. Med pridigo ga je zadela kap in župnik se je zgrudil mrtev na tla.

Ne prodajajte slovenske zemlje. „Narodni Listy“ prinašajo odločno svarilo proti prodajanju češ-

ke zemlje. Nemci se skrbno pripravljajo, da bi po ti velikanski vojni nemška zemlja ne prehajala v tuje roke. Umestna je beseda: „Kaj bi rekli sinu, ki bi prodal očeta in mater?“ To pač stori, kdor zemljo svojih staršev proda tujcu.

Prošnja Slovenske Straže. Slovenska Straža je v vojni prepustila vse nabiranje vojnookrbovalnim namenom, a ono, kar si je s požrtvovalnostjo že prej pridobila, da je mogla vzdrževati solstvo na Koroškem in druge naprave, sedaj pohaja. Zato se oglašajo s topro prošnjo, naj bi jo poverjeniki Družbe sv. Mohorja pripravili ljudstvu pri razdelitvi knjig! Zberite velik dar velike Mohorjeve družine! Pa tudi drugi domoljubi naj se Slovenske Straže večkrat spomnijo. Vsak vinar, ki ga dobi, bo dal slovenskemu ljudstvu!

Poslanec Pišek pri cesarskem namestniku. V soboto, dne 21. t. m., je bil poslanec Pišek pri ces. namestniku in mu je predložil razne pritožbe in prošnje kmetijskega prebivalstva glede sedanjega načina popisovanja in rekviriranja žita. Posebno je priporočal g. poslanec, naj se pri odmeri žita za domačo uporabo ozira tudi na število dninarjev, vjetnikov in drugih delavcev. Cesarski namestnik je obljubil, da se bo kmetiskim željam po možnosti ugodilo.

Začasno oproščenje živinorejcev od vojaške službe. Na predlog poljedelskega ministrstva je odredilo c. in kr. vojno ministrstvo, dogovorno s c. k. domobranskim ministrstvom: Da se pospešuje živinoreja po zimi, smeta dovoljevati vojaški poveljstvi v Inomestu in Gradcu za svoji okrožji oproščenja vojaške službe v času od 15. oktobra 1916 do dne 15. majnika 1917. 1. Taka oproščenja naj bodo omejena na osebe, ki je neobhodno potrebno za oskrbovanje živine; 2. se smejo odrediti oproščenja le za črno-vojnike letnikov 1865—1878 in 3. le za one črno-vojnike, ki ne pripadajo armadi na bojnem polju. Prošnje se naj vlagajo pri okrajnih glavarstvih.

Izkopavanje in prevažanje trupel padlih vojakov. Vojno ministrstvo določa, da se morajo vlagati prošnje za dovoljenje za izkopavanje in prevažanje trupel padlih vojakov ali na pristojno okrajno glavarstvo ali na vojaško poveljstvo ali pa na vojno ministrstvo, oddelek 9. Nadalje izraža vojno ministrstvo željo, da se naj počaka s takimi prošnjami tako dolgo, dokler traja vojna. Za Štajersko daje tozadevna podrobna obvestila vojaško poveljstvo v Gradcu, Maifredygassee 12.

Srečno svidenje dveh bratov. Ivan Urbas, doma na Slemenu pri Selnici ob Dravi, nam piše z južnega bojišča: Dne 4. oktobra sem se šel za najboljši srečnega. Čez dolg čas svetovne vojne sem našel brata, s katerim se že od leta 1914 nisva več videla. Dragi čitatelj! Ne moreš si predstavljati, kakšno je bilo našino srečanje, med gromenjem topov, v temni noči, da drug drugemu nisva mogla pogledati v obraz. Spoznala sva se po glasu. Ta nama je bil porok, da sva brata. Oba sva obmolnila, nobeden ni vedel, kaj bi rekel od veselja. Pa pravega veselja ni imel nobeden, ker prav vesel moreš biti le v domovini in nikdar v tujini. Dosti sva si imela povedati, tako da se je prikazala jutranja zarja in morala sva se ločiti, za kako dolgo, ve sam Bog. Tako zadovoljnega se sedaj počutiva ter vsem Slovincem in Slovenkam, čitateljem „Slovenskega Gospodarja“, pošiljava srčne pozdrave. Vaša somišljenika Ivan in Karol Urbas.

Od mrtvih vstal. Pešec Henrik Zakšek od pp. nam piše: Resnična zgodba, ki se je prigodila meseca julija 1916: Bilo je lepega poletnega dne in solnce je že precej tople ogrevalo naše postojanke. Tudi polentar se je že najutrkoval. Začel je precej močno streljati iz topov raznih kalibrov. Za bližnjo skalo se je vlegel mož od oddelka strojnih pušk in zaspal. Drugi njegovi tovariši so ga videli, kam je šel in ga tudi pustili, naj spi. Kar pribrežni težka granata ter udari ravno na pečino nad možem. Začelo je leteti kamenje in koščeki železa na vse strani. Tudi na moža je padlo več kamnov, a on se ni zbudil. Kmalu nato gre nek četovodja k njemu, da bi videl, ali je še živ. Pride do njega, ga prime za nogo, pa reče tovarišem: „Saj je že čisto trd“ (mrtev). Odšli so vsi v stran; videli so, da je mrtev. Zvečer so ga mislili pokopati. A ni še bilo od tega 10 minut, kar so bili pri njem. Sedeli so v kritju, kar se tisti „mrtev“ mož naenkrat prebudi, vstane in pride k njim. Vsi so se začudili. Pred par minutami je bil mrtev, sedaj pa pride sem nepoškodovan in se začne povovarjati. Vsi so se mu čudili, kako je mogel tako trdo spati, da ni slišal in čutil udarcev granat ter šrapnelov. Danes se še nahaja na fronti zdrav in korajžen. Takšni smo mi hrabri fantje slovenske krvi!

Pozdravi prostovoljnih strelcev. Mnogo srčnih pozdravov pošiljajo iz strelskega jarka dragim domačim sledeči prostovoljni strelci: Franc Holo, Fr. Stebih, Franc Vogrin, Franc Hojnik, vsi štirje doma od Sv. Lovrenca v Slov. gor.. Hvala Bogu, smo še vedno zdravi. Kot zvesti sinovi Avstrije se hrabro borimo in Laha vedno krepko odbijamo.

Črnovojniki-vozniki pozdravljajo. Izza fronte se nam piše: Tudi mi, stari očetje-črnovojniki kot vozniki za fronto, Te prosimo za prostorček in želimo, da se zanesrejo redno prihajaš k nam in vsem slovenskoštajerskim naročnikom, in nam pozdravljaš naše ljube žene in otročice doma, ki jim želimo vse dobro. Franc Koletnik od Sv. Barbare v Halozah, Stefan Greif iz Pragarskega, Franc Trstenjak od Sv. Jurija na Ščavnici, Jožef Slana od Sv. Križa pri Ljutomeru, Martin Colnik od Male Nedelje, Fr. Pečnik iz Dolenje vasi, Franc Furjan iz Dobove p. Brežicah, Jožef Kučavica iz Brežic, Alojz Juvor iz Boračove pri Kapeli, Ivan Bancsek iz Vitania in J. Sumečnik iz Smihelja.

Pozdrav iz Pole. Slovenskoštajerski črnovojniki drugega poziva smo bili poslani na obal sinje Adrije, da tam čuvamo ključ Avstrije v Poli. Naše telo je sicer pri našem vojaškem opravilu, ali naše misli pogosto poletijo v toliprijazne Slovenske gorice med naše zapuščene družine in osamele domove. Posebno kadar zvečer po vsakdanjem opravilu skupaj sedimo ter kramljamo in preresetavamo dnevne novice, takrat pač nikdar ne pozabimo nanesti govor na svoje mile in drage. Mi pa tudi ne pozabimo večkrat obiskati Kralja miru v bližini cerkvi, posvečeni presv. Srcu Jez. Tamkaj prav goreče pomolimo za zmago našega orožja, za toliko zaželeni mir in veselo povrnitev v ljubo domovino. Pristrane pozdrave pošiljajo svojim tovarišem v drugih krajih, kakor i vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“: Zizek Fr. od Sv. Ane na Krembergu, Maček Janez in Dvoršak Jožef od Sv. Petra pri Mariboru, Kukovec Janez od Sv. Lenarta v Slov. gor., Pipek Jakob od Sv. Barbare v Slov. gor., Dvoršak Franc od Negove, Gajsek Jakob iz Teharja pri Celju in še več drugih iz Štajerske.

Seznam vojnih poštne uradov, dopuščenih k prometu blagovnih vzorcev: Štev. 8, 11, 14, 16, 19, 19-II, 20, 20-V, 23, 24, 26, 29, 33, 37, 39, 51, 53, 55, 61, 69, 76, 79, 85, 88, 91, 94, 95, 102, 103, 105, 109, 110, 111, 113, 117, 117-II, 1254 128, 133, 137, 138, 145, —148, 166, 167, 171, 175—185, 188, 195, 195-II, 195-3, 200, 203, 205, 207—209, 212—215, 217—224, 226, 227, 230, 237, 239, 250, 252, 253, 255, 258, 259, 268, 269, 274—280, 282—284, 287—289, 291, 292, 294, 295, 298, 302—304, 306, 307, 312, 316, 320, 323, 324, 331, 333, 335, 339, 340, 350, 354, 356—360, 364, 369, 370, 372, —378, 380—383, 385, 386, 389—393, 399, 401, 403—409, 412 444, 444-II, 444-III, 508, 510—512, 514—517, 600, 602, 605, 607—609, 611—613, 630. — Pošiljanje blagovnih vzorcev pod obstoječimi pogoji je v bodoče dovoljeno na vojne poštne urade in etapne poštne urade s številko, ki so označene v tem seznamu. Vsi drugi vojni poštne uradi in etapni poštne uradi s številko, ki niso navedeni v gornjem seznamu, so zaprti za promet blagovnih vzorcev. Pošiljanje blagovnih vzorcev na c. in kr. etapne poštne urade s krajevno označbo je dopuščeno brez spremembe v dosedanjem obsegu.

Preloženi brezmesni dnevi za katoličane. — Štajersko cesarsko namestništvo razglasa: Ker sta dne 31. oktobra in 23. decembra za katoličane postna dneva, je dne 30. oktobra in 22. decembra dovoljeno katoličanom zavživati meso, istotako je dovoljeno zavživati meso na Božič dne 25. decembra, ki pride letos na drugače brezmesni ponedeljek.

20vinarski niklasti nove pridejo iz prometa s 1. januarjem 1917. Ker bodo 20vinarske niklaste nove jemale javne blagajne samo do dne 1. aprila leta 1917, se opozarja, da naj vsak zamenja najdalje do konca tega leta niklaste 20vinarske novce z drugimi novci.

Pegasti legar. V Meretincih pri Ptujju je za pegastim legarjem obolelo devet, v Laškem trgu pa eden begunec.

Razsvetljava grobov ob Vseh svetih prepovedana. V graških listih čitamo, da je cesarska namestnija za celo Štajersko prepovedala razsvetljavo grobov ob Vseh svetih.

Gospodarske novice.

Preskrba Maribora z mlekom. Cesarska namestnija je odredila ustanovitev urada za preskrbo mesta Maribora in okolice z mlekom. V Mariboru bo mleko, ki ga bodo pošiljali občine, le in oddajalo strankam. Kmetске c. naročilo, tančno i ve pri porabi i varstvo vse odvi družine i bo morala vse sečno polo.

Ženskih članov, odkod in koliko se bode dalo mleka, koliko bi se ga v bodoče rabilo na dan itd. O celi zadevi bomo takoj, ko se bode izvedle vse podrobnosti, natančneje poročali. Upamo, da bo ces. kr. okrajno glavarstvo pri oddaji mleka postopalo napram kmetškemu prebivalstvu tako, da ne bo nobenih pritožb. Pred vsem povdarjamo, da se mora kmetškemu ljudstvu, ki ima radi rekviriranja žita, fižola in moka itak malo živiti, pustiti dovolj mleka za lastno uporabo, posebno za hrano otrokom in starim